

Nico Haasbroek (staand) en George Blom en drie Italiaanse verpleegsters in Lourdes Foto Matheu Bemelmans

## Journalist Nico Haasbroek (1943)

ging naar Lourdes met een vriend.

Haasbroek is getrouwd en heeft een dochter. „Mijn zoektocht naar het ware geloof is nog niet voltooid.”

### Vrijdag 10 oktober

Mijn vriend George Blom belt. In slaapdronken toestand verneem ik dat ik een rozenkrans van de op 93-jarige leeftijd overleden tante Lena krijg. Uit een plastic zak met een halve kilo kransen. „Anders loop je er in Lourdes als een soort naaktloper bij.” Morgen ga ik met nog 2800 mensen op een pelgrimage naar Lourdes. Het bedevaartsoord bestaat 150 jaar en de stichting VNB Nationale Bedevaarten 125 jaar. Blom is penningmeester van deze stichting.

Ik heb George en zijn vrouw Ineke leren kennen toen ik met mijn vrouw Mieke ging trouwen in het Italiaanse Cortona. Ik noem George een 'vrome man'. Een vrouw man. Zelf kom ik uit een hervormd nest, maar ik ben niet religieus geworden. Ik beschouw geloven als een compensatie voor gemis aan zekerheid, terwijl ik het juist leuk vind om met onzekerheden om te gaan. Ik loop graag 's nachts in onbekende bossen.

De Tien Geboden zijn als u het mij vraagt grotendeels door de tijdgeest op losse schroeven gesteld. Daarom heb ik onlangs Nico's Tien Geboden bedacht.

1. Besef dat de mens tot alles in staat is.
2. Iedereen heeft recht op vrijheid.
3. Stop met zinloos geweld.
4. Wees beter voor het milieu.
5. Streef naar meer gelijkheid en minder hebzucht.
6. De bureaucratie dient bestreden te worden.
7. Trek ten strijde tegen de fanatici

in deze wereld.

8. Ontwikkel U tot wereldburger en toon uw internationale solidariteit.

9. Verbeter de wereld en begin bij uzelf.

10. Wees minder bang en twijfel va-

ker.

### Zaterdag

Als ik vertrek zegt mijn dochter gede- cideerd: „Laat je niet bekeren.” We gaan met de oranje trein. Vertrekpunt Den Bosch, om 14.43 uur. De eerste wagon ziet er uit als een ziekenhuis en ik delen de coupé met KLM-ARBO-deskundige Jacques van Garderen. Hij gaat een risico-inventarisatie van de bedevaart maken.

George legt mij de rozenkrans uit. „Als je zondag moet je tientjes bid- den.” De organisatie van de reis is perfect, alleen is de goulash in folie zo heet dat we de laatste editie van het *Katholiek Nieuwsblad* nodig hebben om brandwonden op onze bovenbe- nen te voorkomen. Vrijwilliger Piet uit Almere vertelt ons hoe moeilijk het is om geld voor de Lourdes-reizen op te halen. 's Avonds doet niemand meer open. De reis verloopt tergend langzaam. Pas rond middernacht pas- seren we Parijs.

's Nachts zie ik vanuit mijn smalle bovenbed in het maanlicht onbeken- de, schaars geklede bejaarden door het gangpad schuifelen. Ik ben een van hen.

### Zondag

Aankomst in Lourdes. We logeren in Grand Hotel Gallia & Londres. Mooi en oud. De eerste Lourdesbeelden stemmen somber. Als Amsterdam het Venetië van het noorden is, dan is Lourdes het Valkenburg van het zuid- den. Duizenden pelgrims lopen langs honderden souvenirwinkeltjes. Zou- den ze hier ook contactlenzen van glas in lood verkopen?

De lunch is zwaar. George beweert dat hij kan proeven dat de eend tam is. Daarna geeft hotelleider Paul ons een prima rondleiding langs de heil- ligdommen. Nog nooit zulke dikke kaarsen gezien.

George zit in een rolstoel. Hij pro- beerde in de zomer over een sloofje te springen. Ik duw mijn vriend door de

straten en zie dat hij hier gelukkig is.

„Hier besef ik dat je alleen maar met verstand kunt geloven. Hier loop ik leeg van mijn business en laad ik mij op. Hier kom ik terug in dat fijne, blije en beschermende van mijn ka- tholieke jeugd. Het mooiste geloof van de wereld.”

Het maakt heel erg uit of je Lour- des beleef als waarnemer of als deel- nemer. Voel je onderdeel van de be- deevaart, dan is het een heel bijzonde- re belevenis.

In een gecapitonneerde alkoof di- neren we met kardinaal Simonis en bisschop Van Luyn. Vindt de kardi- naal de soep niet om over naar huis te schrijven, de bisschop wil een andere hanger voor zijn toog. Er wordt huis- wijn gedronken omdat de kerklei- ding besef dat de penningmeester aan tafel zit. Nadat de kardinaal een mop over perziken en doperwren heeft verteld, vertrekt hij op de fiets naar de openingsviering in de Berna- dettekerk. Twee keer moet ik van ont- roering een traantje wegpinken. Ik wens mijn buurman vrede toe. Na af- loop wil George naar de grot. De pick waar Maria zich aan Bernadette open- baarde. Zittend in zijn rolstoel raakt hij met zijn medaille, waarop het wonder van Lourdes staat afgebeeld, de rots aan waar de bron ontsprong.

### Maandag

Riekje Rijk komt sinds 1993 in Lour- des. De eerste keer was ze daar als een zieke pelgrim. Samen met Marc Broekhuis heeft ze het boekje *Je wordt pelgrim* geschreven, dat begin dit jaar verscheen. Daarin legt ze een link tus- schriften en je eigen leven. De Rijk werkt als geestelijk verzorger in het verpleegtehuis Stufene in Zut- phen. Het is haar gelukt om cliënten van alle gezindten uit dat tehuis mee naar Lourdes te nemen. „Een dochter van een demente vader was verrast

### Duizenden gelovigen

met duizenden kaarsjes. Kinderachtig mooi

hoe haar vader hier ineens begon te leven.” Ik vraag of Riekje daar een verklaring voor heeft? „Ik denk dat het komt door de onvoorwaardelijke aandacht die mensen hier krijgen en voor elkaar hebben.”

De lichtprocessie is een heel bijzon- dere gebeurtenis. Duizenden gelovi- gen met duizenden kaarsjes. Kinder- achtig mooi.

### Dinsdag

Voor Lourdes moet je een goede con- ditie hebben. Het betekenisvol ont- moeten, zoals dat hier heet, werkt verslavend. En het programma is overladen. Een afluat krijg je niet ca- deau.

We gaan naar de tent waar de nieu- we VNB-voorzitter Ton Huitink aan het eind van de Eucharistieviering wordt benoemd tot erekapelaan van de grot. Het Lourdeslied, dat tijdens de mis gezongen werd, lijkt qua me- lodie sterk op 'Zie ginds komt de stoomboot'. Was het toeval dat we bij de koffie een speculaasje kregen? Het uit VNB-vrijwilligers gevormde Inigo koor zamelt geld in om minder draagkrachtige pelgrims ook een Lourdesreis te kunnen laten beleven. Er wordt een concert gegeven op het bordes van de Rozenkrans Basiliek. Het repertoire varieert van geestelijke muziek tot 'You'll never walk alone'.

Aan het eind van de avondmaaltijd praat ik met de kardinaal. Hij vraagt naar mijn Lourdes ervaringen. Ik ver- tel dat mijn vriend George zeker weet dat het wonder van Lourdes waar is, terwijl ik het meer als symboliek be- leef. De eminente zegt dat dergelijke symbolen voor hem alleen betekenis hebben als ze stoeien op de werkelijk- heid. „Dus u weet ook zeker dat Ma- ria hier aan Bernadette verschenen is?” opper ik. „Ja, absoluut.” „Maar waarom spreekt u dan van een won- det?” vraag ik retorisch. In café Jean- ne d'Arc, een soort Holland House van katholiek Nederland, wordt tot diep in de nacht feest gevierd. De sfeer is fantastisch. Benijdenswaardig- ge lotsverbondenheid.

### Woensdag

De internationale mis ervaar ik als een van de hoogpunten van deze bedevaart. Met ruim dertigduizend gelovigen, die de kardinaal typeert als

eenvoudige mensen, in een onder- grondse kerk. Wie zegt er dat het slecht gaat met de katholieke kerk? Ik moet huilen om de wonderschone melodie van het *Magnificat*, verwij- zend naar Lucas 1, 46-55.

Het eten in het hotel dat vele pel- grims heerlijk blijken te vinden is voor een beetje fijnproever niet te pruimen. Ik besluit om even te vas- ten. We brengen een bezoek aan het Aceuil. Hier verzorgen 125 vrijwilli- gers 108 zieke Lourdesgangers. Geor- ge Blom: „Dit is liefde zoals Paulus dat bedoelde.” George geeft mij ex- clusief een privé persentferentie. Hij openbaart zijn drie puntenprogram- ma:

1. Net als voor 1853 (het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie) moe- ten de rijke katholieken nu de pelgri- mage van de gehandicapten naar Lourdes helpen financieren.
2. De kerkgebouwen in Nederland moeten genationaliseerd worden. Vijftig jaar geleden betaalde 95 pro- cent van de bevolking voor deze ge- bouwen, nu nog slechts acht procent.
3. Academische ziekenhuizen, met uitzondering van het AMC, laten het in Lourdes afweten. Met *Genesis* zeg ik: „Radbound, waar ben je? Radbound, waarom verschuul je je? Waarom zeg je niet: Heer, ik ben in Lourdes. Rad- bound, je moet je schamen.”

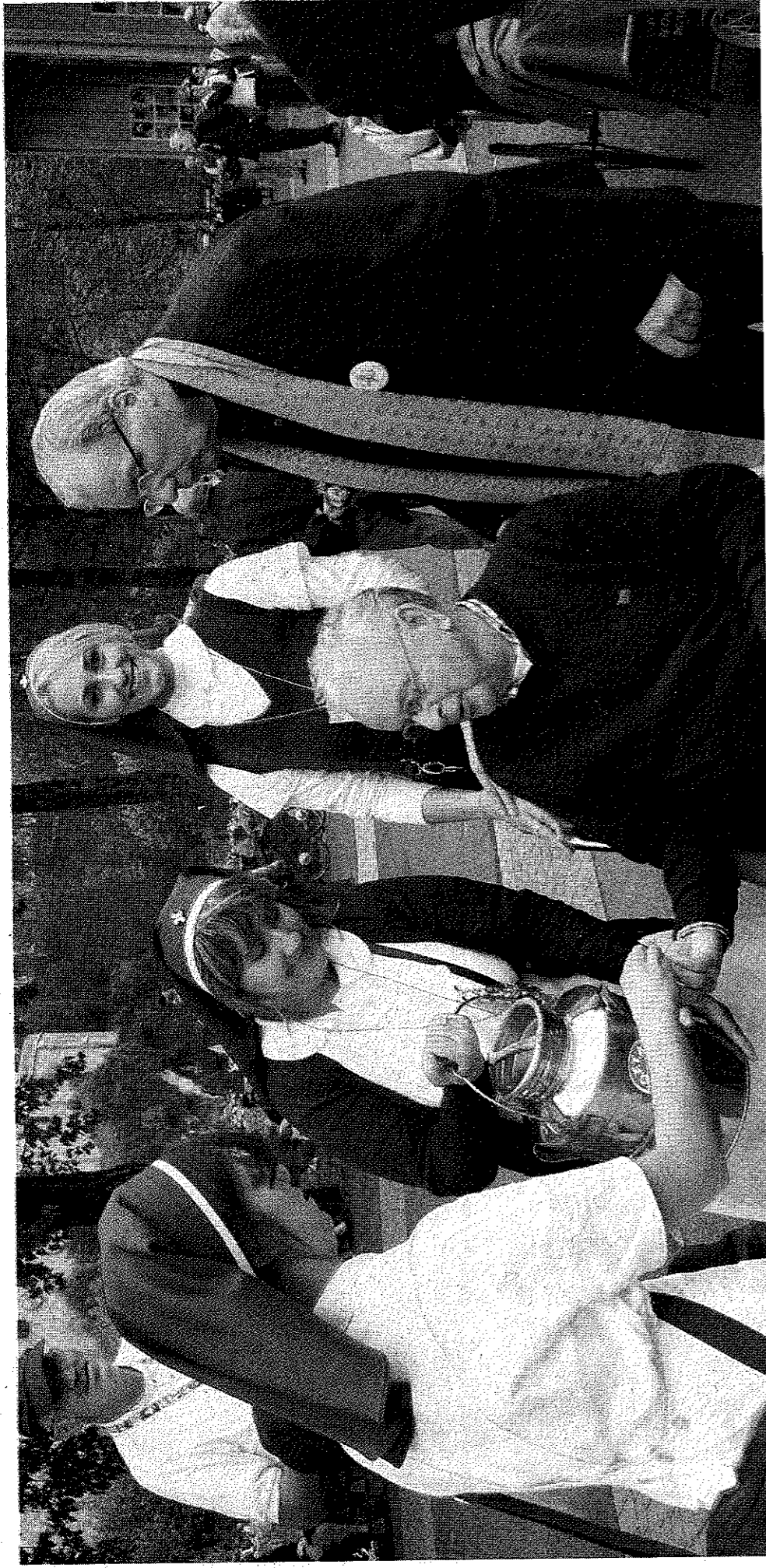
We gaan naar de grot om een grote kaars te branden voor Monique te R. van de NOS.

### Donderdag 16 oktober

De tijd is omgevlogen. De overodis aan religieuze plichtplegingen noemt men hier liturgische indiges- tie. Prachtig zoals katholieken hun geloof durven te relativeren.

Daar kunnen de moslims veel van leren. Ik vraag VNB-voorzitter Hul- tink hoe hij op deze week terugkijkt. „Het was op zeer veel fronten succes- vol, ook in spiritueel opzicht. Mis- schien wel op voorspraak van Maria.” De avond voor het vertrek worden in de bar de devotionalia, in de praktijk zijn dat vaak souvenirs, gezegend. Ik laat de bedevaart een beetje bezin- ken.

Merkt dat Lourdes me niet in de kouwelenen is gaan zitten. Wat is dit oord toch een vreemde combinatie van herrle en stilte, van ingetogen- heid die snel om kan slaan in vrolijke blijmoedigheid, van lachen en tra- nen. Ik ben George beter gaan begrij- pen, maar mijn zoektocht naar het ware geloof is nog niet voltooid. Op mijn slaapkamer neurie ik de aanstre- kelijke melodie van het *Magnificat*. ◀



Nico Haasbroek (staand) en George Blom en drie Italiaanse verpleegsters in Lourdes Foto Matheu Bemelmans

## Journalist Nico Haasbroek (1943)

ging naar Lourdes

met een vriend.

Haasbroek is

getrouwd en heeft

een dochter. „Mijn

zoektocht naar het

ware geloof is nog

niet voltooid.”

### Vrijdag 10 oktober

Mijn vriend George Blom belt. In slaapdronken toestand verneem ik dat ik een rozenkrans van de op 93-jarige leeftijd overleden tante Lena krijg. Uit een plastic zak met een halve kilo kransen. „Anders loop je er in Lourdes als een soort naaktloper bij.” Morgen ga ik met nog 2800 mensen op een pelgrimage naar Lourdes. Het bedevaartsoord bestaat 150 jaar en de stichting VNB Nationale Bedevaarten 125 jaar. Blom is penningmeester van deze stichting.

Ik heb George en zijn vrouw Ineke leren kennen toen ik met mijn vrouw Mieke ging trouwen in het Italiaanse Cortona. Ik noem George een 'vroma'. Een vrome man. Zelf kom ik uit een hervormd nest, maar ik ben niet religieus geworden. Ik beschouw geloven als een compensatie voor gemis aan zekerheid, terwijl ik het juist leuk vind om met onzekerheden om te gaan. Ik loop graag 's nachts in onbekende bossen.

De Tien Geboden zijn als u het mij vraagt grotendeels door de tijdgeest op losse schroeven gesteld. Daarom heb ik onlangs Nico's Tien Geboden bedacht.

1. Besef dat de mens tot alles in staat is.
2. Iedereen heeft recht op vrijheid.
3. Stop met zinloos geweld.
4. Wees beter voor het milieu.
5. Streef naar meer gelijkheid en minder hebzucht.
6. De bureaucratie dient bestreden te worden.
7. Trek ten strijde tegen de fanatici

in deze wereld.

8. Ontwikkel U tot wereldburger en toon uw internationale solidariteit.

9. Verbeter de wereld en begin bij uzelf.

10. Wees minder bang en twijfel va-

ker.

### Zaterdag

Als ik vertrek zegt mijn dochter gede-cideerd: „Laat je niet bekeren.” We gaan met de oranje trein. Vertrekpunt Den Bosch, om 14.43 uur. De eerste wagon ziet er uit als een ziekenhuis op wielen. Indrukwekkend. George en ik delen de coupé met KLM ARBO-deskundige Jacques van Garderen. Hij gaat een risico-inventarisatie van de bedevaart maken.

George legt mij de rozenkrans uit. „Als je zondigt moet je tientjes bidden.” De organisatie van de reis is perfect, alleen is de goulash in folie zo heet dat we de laatste editie van het *Katholiek Nieuwsblad* nodig hebben om brandwonden op onze bovenbenen te voorkomen. Vrijwilliger Piet uit Almere vertelt ons hoe moeilijk het is om geld voor de Lourdes-reizen op te halen. 's Avonds doet niemand meer open. De reis verloopt tergend langzaam. Pas rond middernacht passeren we Parijs.

's Nachts zie ik vanuit mijn smalle bovenbed in het maanlicht onbekende, schaars geklede bejaarden door het gangpad schuifelen. Ik ben een van hen.

### Zondag

Aankomst in Lourdes. We logeren in Grand Hotel Gallia & Londres. Mooi en oud. De eerste Lourdesbeelden stemmen somber. Als Amsterdam het Venetië van het noorden is, dan is Lourdes het Valkenburg van het zuiden. Duizenden pelgrims lopen langs honderden souvenirwinkeltjes. Zouden ze hier ook contactlenzen van glas in lood verkopen?

De lunch is zwaar. George beweert dat hij kan proeven dat de eend tam is. Daarna geeft hotelleider Paul ons een prima rondleiding langs de heiligdommen. Nog nooit zulke dikke kaarsen gezien.

George zit in een rolstoel. Hij probeerde in de zomer over een sloofje te springen. Ik duw mijn vriend door de

straten en zie dat hij hier gelukkig is.

„Hier besef ik dat je alleen maar met verstand kunt geloven. Hier loop ik leeg van mijn business en laad ik mij op. Hier kom ik terug in dat fijne, blije en beschermende van mijn katholieke jeugd. Het mooiste geloof van de wereld.”

Het maakt heel erg uit of je Lourdes beleef als waarnemer of als deelnemer. Voel je onderdeel van de bedevaart, dan is het een heel bijzondere belevenis.

In een gecapitonneerde alkoof dineren we met kardinaal Simonis en bisschop Van Luyn. Vindt de kardinaal de soep niet om over naar huis te schrijven, de bisschop wil een andere hanger voor zijn toog. Er wordt huiswijn gedronken omdat de kerkleiding besef dat de penningmeester aan tafel zit. Nadat de kardinaal een mop over perziken en doperwren heeft verteld, vertrekt hij op de fiets naar de openingsviering in de Bernadettekerk. Twee keer moet ik van ontroering een traantje wegpinken. Ik wens mijn buurman vrde toe. Na afloop wil George naar de grot. De plek waar Maria zich aan Bernadette openbaarde. Zittend in zijn rolstoel raakt hij met zijn medaille, waarop het wonder van Lourdes staat afgebeeld, de rots aan waar de bron ontsprong.

### Maandag

Riekje Rijk komt sinds 1993 in Lourdes. De eerste keer was ze daar als een zieke pelgrim. Samen met Marc Broekhuis heeft ze het boekje *Je wordt pelgrim* geschreven, dat begin dit jaar verscheen. Daarin legt ze een link tussen het verhaal van Bernadette, de schriftteksten en je eigen leven. De Rijk werkt als geestelijk verzorger in het verpleegtehuis Stufene in Zutphen. Het is haar gelukt om cliënten van alle gezindten uit dat tehuis mee naar Lourdes te nemen. „Een dochter van een demente vader was verrast

### Duizenden gelovigen

met duizenden kaarsjes.

Kinderachtig mooi

hoe haar vader hier ineens begon te leven.” Ik vraag of Riekje daar een verklaring voor heeft? „Ik denk dat het komt door de onvoorwaardelijke aandacht die mensen hier krijgen en voor elkaar hebben.”

De lichtprocessie is een heel bijzondere gebeurtenis. Duizenden gelovigen met duizenden kaarsjes. Kinderachtig mooi.

### Dinsdag

Voor Lourdes moet je een goede conditie hebben. Het betekenisvol ontmoeten, zoals dat hier heet, werkt verslavend. En het programma is overladen. Een aflaat krijg je niet cadeau.

We gaan naar de tent waar de nieuwe VNB-voorzitter Ton Huitink aan het eind van de Eucharistieviering wordt benoemd tot erekapelaan van de grot. Het Lourdeslied, dat tijdens de mis gezongen werd, lijkt qua melodie sterk op 'Zie ginds komt de stoomboot'. Was het toeval dat we bij de koffie een speculaasje kregen? Het uit VNB vrijwilligers gevormde Inigo koor zamelt geld in om minder draagkrachtige pelgrims ook een Lourdesreis te kunnen laten beleven. Er wordt een concert gegeven op het bordes van de Rozenkrans. Basiliek. Het repertoire varieert van geestelijke muziek tot 'You'll never walk alone'.

Aan het eind van de avondmaaltijd praat ik met de kardinaal. Hij vraagt naar mijn Lourdes ervaringen. Ik vertel dat mijn vriend George zeker weet dat het wonder van Lourdes waar is, terwijl ik het meer als symboliek beleef. De eminentie zegt dat dergelijke symbolen voor hem alleen betekenis hebben als ze stoclen op de werkelijkheid. „Dus u weet ook zeker dat Maria hier aan Bernadette verschenen is?” opper ik. „Ja, absoluut.” „Maar waarom spreekt u dan van een wonder?” vraag ik retorisch. In café Jeanne d'Arc, een soort Holland House van katholiek Nederland, wordt tot diep in de nacht feest gevierd. De sfeer is fantastisch. Benijdenswaardige lotsverbondenheid.

### Woensdag

De internationale mis ervaar ik als een van de hoogtepunten van deze bedevaart. Met ruim dertigduizend gelovigen, die de kardinaal typeert als

eenvoudige mensen, in een ondergrondse kerk. Wie zegt er dat het slecht gaat met de katholieke kerk? Ik moet huilen om de wonderschone melodie van het *Magnificat*, verwijzend naar Lucas 1, 46-55.

Het eten in het hotel dat vele pelgrims heerlijk blijken te vinden is voor een beetje fijnproever niet te pruimen. Ik besluit om even te vasten. We brengen een bezoek aan het Aceuil. Hier verzorgen 125 vrijwilligers 108 zieke Lourdesgangers. George Blom: „Dit is liefde zoals Paulus dat bedoelde.” George geeft mij exclusief een privé persentfermentie. Hij openbaart zijn drie puntenprogramma:

1. Net als voor 1853 (het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie) moeten de rijke katholieken nu de pelgrimage van de gehandicapten naar Lourdes helpen financieren.
2. De kerkegebouwen in Nederland moeten genationaliseerd worden. Vijftig jaar geleden betaalde 95 procent van de bevolking voor deze gebouwen, nu nog slechts acht procent.
3. Academische ziekenhuizen, met uitzondering van het AMC, laten het in Lourdes afweten. Met *Genesis* zeg ik: „Radbound, waar ben je? Radbound, waarom verschuul je je? Waarom zeg je niet: Heer, ik ben in Lourdes. Radbound, je moet je schamen.”

We gaan naar de grot om een grote kaars te branden voor Monique te R. van de NOS.

### Donderdag 16 oktober

De tijd is omgevlogen. De overodis aan religieuze plichtplegingen noemt men hier liturgische indigestie. Prachtig zoals katholieken hun geloof durven te relativiseren.

Daar kunnen de moslims veel van leren. Ik vraag VNB-voorzitter Huitink hoe hij op deze week terugkijkt. „Het was op zeer veel fronten succesvol, ook in spiritueel opzicht. Misschien wel op voorspraak van Maria.” De avond voor het vertrek worden in de bar de devotionalia, in de praktijk zijn dat vaak souvenirs, gezegend. Ik laat de bedevaart een beetje bezinken.

Merkt dat Lourdes me niet in de kouwkeuren is gaan zitten. Wat is dit oord toch een vreemde combinatie van herrle en stilte, van ingetogenheid die snel om kan slaan in vrolijke blijmoedigheid, van lachen en tranen. Ik ben George beter gaan begrijpen, maar mijn zoektocht naar het ware geloof is nog niet voltooid. Op mijn slaapkamer neurie ik de aanstekelijke melodie van het *Magnificat*. ◀